

گناهی بزرگ و خطری خاموش برای سلامت زنان

7 شهریور 1404

سقط جنین از همان لحظه‌ی انعقاد نطفه، در شرع اسلام حرام است

عضو هیئت علمی گروه زنان و زایمان و فلوشیپ پریناتولوژی دانشگاه علوم پزشکی تهران از آسیب‌های جسمی و پیامدهای روانی عمیق، بر اثر سقط جنین عمدی خبر داد.

فهیمة قطبی زاده عضو هیئت علمی گروه زنان و زایمان و فلوشیپ پریناتولوژی دانشگاه علوم پزشکی تهران در رابطه با عوارض سقط جنین گفت: سقط جنین نه تنها در جوامع اسلامی، بلکه در بسیاری از کشورهای غیر اسلامی نیز عملی غیرقابل پذیرش دانسته می‌شود، چرا که با اصول اخلاقی و انسانی همخوانی ندارد. در دین اسلام، این اقدام به‌عنوان قتل نفس و گناهی بزرگ محکوم شده و آیات و روایات متعددی بر حرمت آن تأکید دارند.

وی ادامه داد: در کنار مسائل شرعی و اخلاقی، از منظر پزشکی نیز سقط جنین می‌تواند آسیب‌های جبران‌ناپذیری برای زنان به‌ویژه در سنین باروری به همراه داشته باشد. پزشکان هشدار می‌دهند هرگونه اقدام به سقط، حتی با روش‌هایی که به ظاهر بی‌خطر تلقی می‌شوند، احتمال بروز عوارض جسمی و روحی گسترده‌ای را در پی دارد.

قطبی زاده گفت: مهم‌ترین پیامد جسمی سقط، آسیب به رحم است؛ آسیبی که می‌تواند منجر به ناباروری دائمی شود. آمارها نشان می‌دهد بسیاری از زنان جوان پس از انجام سقط به دلیل بروز عفونت‌های رحم، چسبندگی داخلی یا آسیب به اندام‌های مجاور، قدرت باروری خود را از دست داده‌اند؛ در برخی موارد حتی مرگ مادر نیز گزارش شده است.

عضو هیئت علمی گروه زنان و زایمان و فلوشیپ پریناتولوژی دانشگاه علوم پزشکی تهران اظهار داشت: تصور رایج مبنی بر اینکه سقط در سنین پایین بارداری بی‌خطر است، نادرست و خطرناک است. این اقدام می‌تواند پیامدهایی مانند سقط‌های مکرر، نارسایی دهانه رحم و افزایش احتمال چسبندگی جفت در بارداری‌های بعدی را به دنبال داشته باشد. همچنین با افزایش سن بارداری، شدت و خطر عوارض سقط بیشتر می‌شود.

وی افزود: همچنین با توجه به تأکیدات دینی، اخلاقی، حقوقی و پزشکی، سقط جنین نه تنها جان مادر را تهدید می‌کند بلکه سلامت باروری او را نیز به خطر می‌اندازد؛ موضوعی که نیازمند آگاهی‌رسانی بیشتر به زنان و خانواده‌هاست.

عوارض روانی و جسمی سقط جنین

قطبی زاده مطرح کرد: سقط جنین، چه به خواست فرد و چه تحت تأثیر عوامل خانوادگی و اجتماعی، علاوه بر آسیب‌های جسمی، پیامدهای روانی عمیقی نیز برای زنان به همراه دارد. بسیاری از زنانی که اقدام به سقط می‌کنند، پس از آن با افسردگی، اضطراب و تنش‌های عصبی مواجه می‌شوند. این احساس ناخوشایند که خود موجب از بین رفتن جنین شده‌اند، فشار روانی شدیدی ایجاد می‌کند. در بسیاری موارد، زنان برای جبران این آسیب روحی در سال بعد تلاش می‌کنند دوباره باردار شوند، اما آثار روانی همچنان با آن‌ها باقی می‌ماند.

عضو هیئت علمی گروه زنان و زایمان و فلوشیپ پریناتولوژی دانشگاه علوم پزشکی تهران وی متذکر شد: حتی اگر زنان این تجربه را به ظاهر بروز ندهند، در بررسی‌های عمیق‌تر مشخص می‌شود درجاتی از افسردگی و اضطراب ناشی از سقط، همواره همراه آنان خواهد بود. در خصوص ارتباط میان سقط جنین و سرطان، متخصصان می‌گویند شواهد قطعی درباره نقش مستقیم سقط در افزایش سرطان رحم وجود ندارد. هرچند برخی مطالعات احتمال ارتباط غیرمستقیم میان سقط‌های مکرر و سرطان سینه را به دلیل تغییرات هورمونی مطرح کرده‌اند، اما این فرضیه هنوز قطعی نشده است.

قطبی زاده تصریح کرد: آنچه قطعی به شمار می‌رود، آسیب‌های جسمی سقط‌های غیرایمن است. اقدام به سقط‌های غیرعلمی و زیرزمینی می‌تواند منجر به عفونت‌های شدید رحم، آسیب به اندام‌های مجاور، خروج رحم و حتی مرگ مادر شود. موارد متعددی از مرگ زنان در اثر عفونت‌های ناشی از این نوع سقط‌ها گزارش شده است. همچنین آگاهی‌رسانی درباره عوارض روانی و جسمی سقط جنین، نقش مهمی در پیشگیری از این اقدام پرخطر دارد.

آگاهی مادران از عوارض سقط جنین

وی تأکید داشت: مادران به‌طور طبیعی نمی‌خواهند فرزند خود را از بین ببرند؛ آنچه باعث این تصمیم می‌شود، ناآگاهی و فشارهای روانی و اجتماعی است. در بسیاری از موارد، تنها با ارائه اطلاعات ساده درباره ویژگی‌های جسمی ابتدایی جنین، مادر به‌طور کامل متحول می‌شود. متأسفانه در ذهن بسیاری از افراد جامعه، جنین تنها یک توده سلولی یا لخته خون تلقی می‌شود؛ در حالی که این موجود، یک انسان

است با قابلیت‌های بالقوه بی‌شمار که می‌تواند در آینده نقش مؤثری در جامعه ایفا کند.

وی بیان کرد: بسیاری از این مادران از طریق مراکز بهداشت یا معرفی دوستان و آشنایان با ما ارتباط می‌گیرند. در اولین مواجهه، سعی می‌کنیم با همدلی و شنیدن نگرانی‌ها و چالش‌های آنان، اعتمادسازی کرده و سپس در گام بعدی اطلاعاتی درباره وضعیت جنین و واقعیت مادر شدن را با آنان در میان می‌گذاریم.

قطبی زاده خاطر نشان کرد: در جامعه‌ای مذهبی مانند کشور ما، آگاهی عمومی درباره احکام فقهی مرتبط با سقط جنین بسیار پایین است. بسیاری از افراد نمی‌دانند که سقط جنین از همان لحظه‌ی انعقاد نطفه، در شرع اسلام حرام است؛ به محض انتقال این آگاهی، در اغلب موارد، مادران تصمیم به نگه داشتن فرزند خود می‌گیرند و از اقدام به سقط منصرف می‌شوند.